

PRIMENA NOVOG ZAKONA O STANDARDIZACIJI

Radi racionalnog korišćenja društvenih sredstava kao i radi zaštite potrošača, novim Zakonom o standardizaciji („Službeni list SFRJ“, br. 38/77) određeno je da se za industrijske proizvode trajnije upotrebe koja je usloveljena tehničkim svojstvima i načinom korišćenja i održavanja proizvoda u toku upotrebe mora utvrditi vek trajanja proizvoda pod normalnim uslovima upotrebe i uz primenu datog uputstva za rukovanje, i da se za to vreme mora obezbediti servisno održavanje i potrebni rezervni delovi za takve proizvode.

Pod „industrijskim proizvodima trajnije upotrebe koja je uslovljena tehničkim svojstvima i načinom korišćenja i održavanja proizvoda“ podrazumeva se tzv. „tehnička roba“, odnosno mašine, oprema, aparati, instrumenti i slični proizvodi koji su namenjeni upotrebi pri obavljanju privrednih delatnosti, i u domaćinstvu.

Vek trajanja proizvoda utvrđuje – ako je reč o domaćim proizvodima – proizvođač shodno nameni proizvoda, njegovim karakteristikama i kvalitetu materijala i izrade, polazeći od pretpostavke da će proizvod biti upotrebljavan prema svojoj nameni i da će se njime rukovati prema datim uputstvima. Za uvozne proizvode vek trajanja utvrđuje uvoznik, a za proizvode koji se prodaju sa konsignacionog skladišta – zastupnik strane firme, koji to mogu učiniti primenom napred navedenih kriterija u sporazumu sa stranim proizvođačem, odnosno dobavljačem.

Rok u kome je proizvođač, uvoznik odnosno zastupnik strane firme dužan da utvrdi i deklarise vek trajanja proizvoda iznosi godinu dana računajući od dana stupanja na snagu pomenutog zakona. Kako je Zakon o standardizaciji stupio na snagu 28. avgusta 1977. godine, to je proizvođač, uvoznik odnosno zastupnik strane firme dužan da za proizvode koji podležu obavezi iz člana 51. tog zakona i koji se stavljaју u promet na jugoslovenskom tržištu utvrdi i deklarise vek trajanja počev od 28. avgusta 1978. godine nadalje.

Utvrđivanjem i deklarisanjem veka trajanja proizvoda (tzv. „radni vek“ proizvoda) proizvođač, uvoznik odnosno zastupnik strane firme ne daje garanciju za ispravno funkcionisanje proizvoda ili za njegov kvalitet, pa utvrđivanje

i deklarisanje „radnog veka“ proizvoda ne proizvodi pravno dejstvo garancije. Proizvođač, uvoznik odnosno zastupnik strane firme po osnovu člana 51. Zakona o standardizaciji obavezan je samo da za vreme koje je utvrdio i deklariseo kao „radni vek“ proizvoda obezbedi kupcu servisno održavanje tog proizvoda i potrebne rezervne delove, i to o trošku kupca. Potrebno je napomenuti da zakon nije odredio način ispunjenja ove obaveze, pa je u tom pogledu ostavljena sloboda odlučivanja organizacijama udruženog rada.

pravna služba

Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSКИH STANDARDA, PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA I PREDLOGA PRAVILNIKA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predloge revizije standarda iz oblasti vodovodne armature, sanitarne armature, armature za grejanje i armature za paru uradila je Komisija za standardizaciju proizvođača armatura na osnovu zaključaka sa sastanka koji je održan u Kuli 22. i 23. marta 1977. godine.

Svi tekstovi predloga standarda, predloga revizije standarda i predloga Pravilnika umnoženi su i dostavljeni organizacijama i institucijama da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaју na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obavešavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi na predloge standarda i predloge revizije standarda **15. jul 1978. godine;**
- rok za dostavljanje primedbi na predlog Pravilnika o tehničkim normativima za mere zaštite od požara pri uskladištenju i smeštaju ulja za loženje **10. maj 1978. godine.**



Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

iz oblasti rudarstva

podgrada i profili rudničkih podzemnih prostorija u rudnicima metala i nemetala

- JUS B.M2.139** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Rudarsko sidro. Klasifikacija, tehnički uslovi izrade i primena
- JUS B.M2.141** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Rudarsko sidro. Statički proračun
- JUS B.M2.142** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Rudarsko sidro. Metode proračuna nosivosti za horizontalne prostorije
- JUS B.M2.145** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Rudarsko drveno sidro
- JUS B.M2.146** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Metalno sidro klinastog tipa
- JUS B.M2.147** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Metalno sidro čaurastog tipa
- JUS B.Z0.117** Preseci rudničkih prostorija. Hodnik tipa D za rad sa bezšinskim vozilima
- JUS P.S9.120** Mašine uređaji i pribor za transport. Bezšinsko vozilo

iz oblasti rudarstva

podgrada rudničkih podzemnih prostorija

- JUS B.M2.253** Čvrst lučni okvir tipa C sa 1 kolosekom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.254** Čvrst lučni okvir tipa C sa 1 kolosekom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.255** Čvrst lučni okvir tipa C sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.256** Čvrst lučni okvir tipa C sa 2 koloseka i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.257** Čvrst lučni okvir tipa C sa transportnom trakom
- JUS B.M2.258** Čvrst lučni okvir tipa C sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.391** Čvrst okvir jajastog oblika za hodnik sa 1 kolosekom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.392** Čvrst okvir jajastog oblika za hodnik sa 1 kolovozom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.393** Čvrst okvir jajastog oblika za hodnik sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.394** Čvrst okvir jajastog oblika za hodnik sa 2 koloseka i lokomotivskom vučom

- JUS B.M2.395** Čvrst okvir jajastog oblika sa transportnom trakom
- JUS B.M2.396** Čvrst okvir jajastog oblika sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.541** Čvrst okvir kružnog oblika za hodnik sa 1 kolovozom bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.542** Čvrst okvir kružnog oblika za hodnik sa 1 kolosekom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.543** Čvrst okvir kružnog oblika za hodnik sa 2 koloseka bez lokomotivske vuče
- JUS B.M2.544** Čvrst okvir kružnog oblika za hodnik sa 2 koloseka sa lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.545** Čvrst okvir kružnog oblika sa transportnom trakom
- JUS B.M2.546** Čvrst okvir kružnog oblika sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.505** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa transportnom trakom i lokomotivskom vučom
- JUS B.M2.493** Podgrada rudničkih podzemnih prostorija. Popustljiv čelični okvir za hodnike kružnog oblika sa transportnom trakom

iz oblasti zaštite od korozije

- JUS C.A6.022** Određivanje mase kalaja na belom limu. Volumetrijska metoda

iz oblasti nemetalne mineralne sirovine

- JUS B.F8.001** Azbest. Uzimanje i obrada uzoraka
- JUS B.F8.002** Azbest. Metode ispitivanja
- JUS B.F8.003** Azbest. Ostale metode ispitivanja

iz oblasti stolarskih proizvoda

- JUS D.E2.081** Nameštaj. Određivanje elastičnih karakteristika i trajnosti nameštaja za ležanje (kreveti)
- JUS D.E2.048** Nameštaj. Određivanje izdržljivosti dečijih visokih stolica
- JUS D.E2.052** Nameštaj. Određivanje stabilnosti dečijih visokih stolica
- JUS D.E2.072** Nameštaj. Određivanje otpornosti površine prevlake na abraziju
- JUS D.E2.082** Određivanje otpornosti površine na abraziju metodom Tabera
- JUS D.E1.009** Odstupanje dužina i uglova pri preradi i obradi drveta

iz oblasti proizvoda drvne industrije sa specijalnom namenom

- JUS D.D5.021** Parket. Ploče lamel parketa
- JUS D.D5.020** Parket. Parketne dasčice masiv
- JUS D.D5.044** Afonične daske. Daske za zvučnu izolaciju

 iz oblasti pilanskih proizvoda, furnira i ploča furnir

JUS D.D5.020 Furnir od domaćih i stranih vrsta drveta

 iz oblasti nameštaja za bolnice i zdravstvene ustanove

JUS Z.B5.001 Bolnički krevet za osnovnu upotrebu

JUS Z.B5.002 Noćni ormančić

JUS Z.B5.003 Španski zid

 iz oblasti bazne i elektrohemijske industrije

JUS H.B1.015 Hlorovodonična kiselina, tehnička

JUS H.B1.105 Natrijum-hipohlorit, tehnički, u rastvoru

 iz oblasti građevinarstva

JUS U.C5.020 Projektovanje i izvođenje nasutih brana i nasipa

JUS U.B0.010 Terminologija za geomehaniku na 6 jezika: srpskohrvatskom, hrvatskom, makedonskom, slovenačkom, engleskom i francuskom

 iz oblasti sanitarne armature

JUS M.C5.808 Baterija sa spojenim ventilima za protočni grejač. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.809 Elementi baterije za ugradnju. Glavne spoljne mere priključne mere

JUS M.C5.822 Ventil za ispiranje. Glavne spoljne mere, priključne mere

 iz oblasti vodovodne armature (revizija)

JUS M.C5.250 Ispusni ventili. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.251 Ispusni ventili za priključak. Glavne spoljne mere priključne mere

JUS M.C5.260 Ravni propusni ventili. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.261 Ravni propusni ventili s ogrankom za pražnjenje. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.262 Ravni propusni ventili za uzidanje, s kapom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.280 Ventili za pražnjenje. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.281 Ugaoni propusni ventil. Glavne spoljne mere, priključne mere

 iz oblasti sanitarne armature (revizija)

JUS M.C5.290 Stojeći ispusni ventil. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.300 Ravni ispusni ventil s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.301 Ugaoni ispusni ventili s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.800 Zidna baterija za kupatilo. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.801 Zidna baterija za kupatilo, s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.802 Baterija s tušem. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.803 Zidna baterija s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.804 Stojeća baterija s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere i priključne mere

JUS M.C5.805 Stojeća baterija sa spojenim ventilima i s pokretnim ispustom. Glavne spoljne mere i priključne mere

JUS M.C5.806 Baterije za kotao kupatila. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.807 Baterije za grejač vode. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.810 Sifon za umivaonik. Glavne spoljne mere i priključne mere

JUS M.C5.811 Sifon za pisoar. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.812 Odlivno koleno s čepom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.816 Armatura za bide. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.820 Ventil s plovkom. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.821 WC-ispirači. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.821 WC-ispirači. Glavne spoljne mere, priključne mere

 iz oblasti armature za grejanje (revizija)

JUS M.C5.524 Ventil za regulisanje, ugaoni. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.525 Ventil za regulisanje, ravni. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.530 Usporači provodni. Glavne spoljne mere, priključne mere

JUS M.C5.531 Usporači ugaoni. Glavne spoljne mere, priključne mere

iz oblasti armatura za paru

- JUS M.C5.929** Ventili za pražnjenje. Glavne mere, priključne mere
- JUS M.C5.721** Zasuni za paru. Glavne spoljne mere, priključne mere
- JUS M.C5.723** Zasuni za paru, sa otvorima za pražnjenje. Glavne spoljne mere, priključne mere

PREDLOG „PRAVILNIKA O TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA MERE ZAŠTITE OD POŽARA PRI USKLADIŠTENJU I SMEŠTAJU ULJA ZA LOŽENJE“.

POZIV ZA PREDLAGANJE LISTE STRUČNJAKA ČLANOVA KOMISIJE ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ”, br. 38/77) i sa Saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/77), a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda iz niže navedenih oblasti mole se zainteresovane organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice, organizacije potrošača i korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože odgovarajuće stručnjake, putem upitnika koji je otštampan u prilogu ovih JUS informacija, Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, radi utvrđivanja liste za imenovanje i obrazovanje komisije za standarde.

ROK ZA DOSTAVLJANJE PREDLOGA ZA ČLANOVE KOMISIJE

- iz oblasti pod „A” je 29. april 1978. godine
- iz oblasti pod „B” je 10. maj 1978. godine
- iz oblasti pod „C” i „D” je 1. jun 1978. godine

iz oblasti bitumena

Naziv komisije

- Metode ispitivanja bitumena

iz oblasti građevinarstva

Nazivi komisija:

- Geomehanika, fundiranje, projektovanje i izvođenje nasutih brana i nasipa.
- Osmatranje visokih brana.
- Stabilizacija tla, injehtiranje.
- Mehanika stena.

iz oblasti tekstilne industrije

Nazivi komisija

- za označavanje, obeležavanje i pakovanje tekstila
- za nazive i definicije tekstilnih sirovina
- za pamučna vlakna
- za vunena vlakna
- za likasta i tvrda vlakna
- za hemijska vlakna, sečena i filament-pređe
- za predenu pređu i konac za vez i šivenje
- za užad, kanape, vrpce i mreže
- za metražnu robu (tkanine, pletiva, netkanu robu i sl.)
- za posteljину i posteljno rublje
- za rublje za domaćinstvo i opremanje stana
- za ćilime, tepihe i podne pokrivače
- za tekstil u tehničke svrhe (tehničke tkanine, pletiva i sl.)
- za tekstil za potrebe zdravstva
- za tekstil za sanitetske svrhe
- za tekstil za zaštitu na radu (zaštitna odeća i sl.)
- za odevne proizvode (odeća, rublje, konfekcija i trikotaža)
- za ispitivanja tekstila, hemijska
- za ispitivanja tekstila, fizikalna
- za ispitivanje sirovinskog sastava i trgovačke mase
- za ispitivanje postojanosti obojenja
- za specijalne dorade: vodoodbojnost, zapaljivost, dorada protiv gužvanja, dorada protiv moljaca, dorada protiv trulenja, dorada protiv skupljanja i filcanja i stim u vezi i uslovi kvaliteta dorađenih proizvoda
- za uporedna ispitivanja i vrednovanja kvaliteta tekstila na tržištu široke potrošnje (izrada pravilnika o uslovima nagrađivanja proizvoda koji se ocenjuju na tržištu)

iz oblasti tekstilne mašingradnje

Nazivi komisija

- za mašine i uređaje za pripremu vlakana i pređenje
- za mašine i uređaje za pripremu tkanja i za tkanje i pletenje
- za mašine i uređaje za konfekciju – šivenje
- za mašine i uređaje za doradu

ODRŽANI SASTANCI

Dana 22. marta 1978. godine, zasedala je u SKOPJU, u INTEKS – Združenom pretpriatuu, Komisija za razmatranje, utvrđivanje i donošenje jugoslovenskog standarda za tekstilne pređe, predene, od vlakana određene dužine. Na zasedanju je usvojen u definitivnoj redakciji tekst standarda JUS F.B2.011 – Tekstil. Pređe iz vlakana određene dužine. Kvalitet.

ANKENTNI LIST

Organizacija udruženog rada

— adresa

— telefon (teleks, telegram)

— određuje kao svog predstavnika (ime i prezime)

— radno mesto

— zvanje

Za rad u Komisiji za standarde iz oblasti

Napomena: Na osnovu ovog anketnog lista direktor Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u Komisiji.

.....

M.P.

.....

Mesto i datum

Ovlašćeno lice

Ovaj standard je nastao revizijom postojećih standarda za sledeće pređe: vunenu češljanu, vunenu vlačenu, pamučnu kardiranu i češljanu, pamučnu vignonj-pređu, kudeljnu pređu, jutanu pređu, pređu od viskoznih vlakana, jutanu pređu za kablove.

Usvojen je zatim, u definitivnoj redakciji, tekst standarda JUS F.B3.021 — Tekstil. Konac za šivenje i vezivanje. Kvalitet Ovaj standard nastao je revizijom postojećih standarda za sledeće proizvode: češljana pređa za šivaći konac, i konac pamučni, za šivenje.

Dana 23. marta 1978. godine, zasedala je u Skopju, u INTEKS—Združenom pretpriatuu Komisija za razmatranje, utvrđivanje i donošenje jugoslovenskog standarda za tekstilnu metražnu robu: tkanine, pletiva, iglane materijale, netkani tekstil i slične proizvode koji se prodaju na metar.

Na zasedanju je usvojen u definitivnoj redakciji tekst standarda JUS F.C0.011 — Tekstilni proizvodi ravnih površina (tkanine, pletiva, netkana i slična metražna roba). Kvalitet.

Ovaj standard nastao je revizijom postojećih standarda za sledeće proizvode: vunene tkanine, pamučne tkanine, pamučne tkanine za muško rublje, kudeljne tkanine, jutane tkanine, tkanine od viskoznih vlakana, tkanine od viskoznog rejonu za trgovinu, tkanine od acetatnog rejonu za trgovinu, tkanine od acetatnog rejonu za konfekciju, tkanine za postavu od viskoznog rejonu za konfekciju, tkanine za postavu od mešavine viskoznog i acetatnog rejonu za konfekciju.

Na dan 28. i 29. marta 1978. godine održan je sastanak Komisije za azbest. Na sastanku je usvojen konačan tekst standarda JUS B.F1.001 — Azbest. Klasifikacija i tehnički uslovi.

Pripremljeni su predlozi standarda:

JUS B.F8.001 Azbest. Uzimanje i obrada uzoraka

JUS B.F8.002 Azbest. Metode ispitivanja

JUS B.F8.003 Azbest. Ostale metode ispitivanja

za javnu diskusiju počev od 15. aprila 1978. godine.

Na dan 30. i 31. marta 1978. godine održan je u Nišu u prostorijama Elektronske industrije sastanak Tehničkog pododbora TPO 12 B JEK-a, koji obrađuje probleme standardizacije iz oblasti bezbednosti elektronskih aparata za domaćinstvo.

Sastanku su prisustvovali predstavnici: RIZ-a, EI-a, Gorenja, ISKRE i Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju.

Na sastanku je razmatran standard JUS N.N0.201 za bezbednost elektronskih aparata za domaćinstvo u svetlu njegove primene, kao i jugoslovenski predlog 12 B (Yugoslavia) 7 A, za smanjene opasnosti od paljenja kod TV prijemnika. Ovaj dokument je na dnevnom redu zasedanja TSC—12 C, IEC-a koje će se održati od 19. do 24. juna o.g. u Firenci.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak Komisije za bezbednost elektronskih računskih i biro mašina održaće se 20 i 21. aprila 1978 god. u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, ul. Slobodana Penzića — Krcuna 35, Beograd, sa početkom u 9 časova. Dnevni red je usvajanje konačnog teksta jugoslovenskih standarda:

JUS L.R0.101 Bezbednost električnih kancelarijskih mašina. Tehnički uslovi i ispitivanja.

JUS L.R0.102 Električne kancelarijske mašine. Termostati, termički osigurači i prekostrujni relei. Zahtevi za bezbednost

JUS L.R0.103 Električne kancelarijske mašine. Sigurnosni izolacioni transformator. Dopunski zahtevi za bezbednost

STANDARDI KOJI USKORO IZLAZE IZ ŠTAMPE

jugoslovenski standard iz oblasti atestiranja

JUS A.K2.003 Postupci ispitivanja za atestiranje i znak kvaliteta

— jugoslovenski standardi za spojne elemente

JUS M.B1.029 Vijci i navrtke. Tolerancije mera, oblika i položaja

JUS M.B1.130 Vijci sa upuštenom glavom

JUS M.B1.136 Vijci sa upuštenom glavom sa krstastim upustom

JUS M.B1.140 Vijci sa upuštenom sočivastom glavom

JUS M.B1.144 Vijci sa upuštenom sočivastom glavom sa krstastim upustom

jugoslovenski standardi iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava

JUS Z.B1.031 Lična zaštitna sredstva. Šlemovi za zaštitu u industriji

jugoslovenski standardi iz oblasti stabilnih posuda pod pritiskom

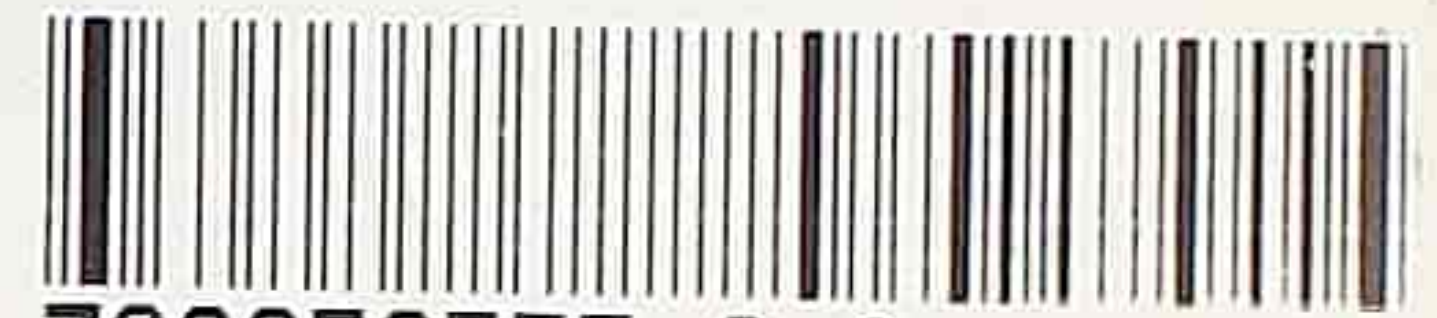
JUS M.E2.200 Stabilne posude pod pritiskom. Prvo ispitivanje pritiskom

JUS M.E2.201 Stabilne posude pod pritiskom. Ispitivanje pritiskom stabilnih posuda u eksploataciji



41

428/1978/1



700052555.2,8

COBISS

„JUS informacije“ izdaje Jugoslovenski zavod za standardizaciju kao separat biltena „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644 – 066, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokali: 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašino-

adnju i sobračaj 342, 343, grupa za elektrotehniku 380, 381; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286; urednik biltena 287.

Sekretar: 237

Telex 12089.

